

Nét gewend aan chemievrij onkruidbeheer

Eind november werd het gebruiksverbod op gewasbeschermingsmiddelen buiten de landbouw van tafel geveegd. Concreet betekent dit dat professioneel gebruik van toegelaten gewasbeschermingsmiddelen buiten de landbouw weer volgens de strikte voorschriften van het etiket is toegestaan – nét nu de hovenierssector gewend was aan chemievrij beheer en je klanten overtuigd had.

Auteur: Willemijn van Iersel

Opheffing chemieverbod voor professionals laat sector in verwarring achter

De uitspraak die de rechter eind november deed, heeft inhoudelijk niets te maken met de wenselijkheid van gewasbeschermingsmiddelen. In de zaak oordeelde de rechter dat de wettelijke basis voor het verbod ontbrak. Kortom puur juridisch. Het gebruiksverbod is daarmee niet meer van kracht, want de wettelijke grondslag is niet aanwezig. Partijen die wij spreken verwachten niet dat de Staat in hoger beroep zal gaan. Het ministerie zegt nog te broeden op vervolgstappen en brancheverenigingen VHG en Cumela maken zich intussen zorgen over de onduidelijke situatie in de sector. Aan de andere hand hebben de grootste groenbedrijven van Nederland al te kennen gegeven het verbod te blijven 'eren' en roept Bert van Loon van Weed Control professionals op om hetzelfde te doen. Uit andere hoek klinkt opluchting, op deze manier kan innovatie binnen gewasbeschermingsmiddelen weer doorgang vinden. Zo zegt Jo Ottenheim van Nefyto: 'gewasbeschermingsmiddelen zijn soms de beste, duurzaamste én veiligste oplossing.'

Onduidelijkheid

Brancheverenigingen VHG en Cumela betreuren de onduidelijkheid die deze uitspraak volgens hen met zich meebrengt. De VHG laat weten: 'Sinds de invoering van het verbod in 2016 is de groenbranche overgeschakeld op alternatieve manieren van onkruidbestrijding op verharding. Er is veel geïnvesteerd in kennis en apparatuur. Bovendien hebben de ondernemers in de branche hard gewerkt aan de bewustwording over het belang en de mogelijkheden van deze alternatieve methoden. De uitspraak van de rechter brengt onze branche terug bij af en stort ons in

een situatie van onduidelijkheid.'

Bert van Loon van Weed Control verwacht op de langere termijn weinig veranderingen in de markt. 'Ik zie dit gerechtelijke besluit als een achterhoede gevecht. Nu is inderdaad de grondslag van het verbod juridisch gezien onderuit gehaald, maar het ministerie zal vanaf januari weer om de tafel gaan voor een nieuwe grondslag voor professioneel verbod. Het ministerie adviseert professionele gebruikers dan ook ten eerste om het verbod te laten gelden. Recent onderzoek heeft immers laten zien dat het oppervlaktewater sinds 2016 significant is verbeterd.'

Van Loon: 'Voor het verbod in 2016 was het onkruidbeheer bij zo'n 60% van de gemeenten al chemievrij. Dus ik verwacht dat deze uitspraak hier weinig in gaat veranderen. Gemeenten gaan dit echt niet meer terugdraaien. De machines om onkruid chemisch te bestrijden in de openbare ruimte zijn er niet eens meer. Kleinere partijen zoals een hovenier zullen hierdoor misschien eerder weer teruggrijpen op gewasbeschermingsmiddelen. Maar maatschappelijk worden zulke middelen eigenlijk niet meer geaccepteerd. Ik verwacht dat het verbod ook binnen afzienbare tijd weer gewoon zal gaan gelden. De grondslag is nu onderuit gehaald, maar het ministerie zal met een nieuw verbod komen op basis van een andere grondslag. Daar zal wat tijd overheen gaan, maar ik ben ervan overtuigd.'

Doel rechtszaak

Ook Jo Ottenheim van Nefyto verwacht dat het ministerie snel op zoek gaat naar een nieuwe rechtsgrond. Ottenheim wil benadrukken dat

het beoogde doel van de rechtszaak niet was om het verbod van tafel te vegen. 'Dat het verbod is weggeveegd is een bijeffect, het was voor ons veel meer een principekwestie. Enerzijds is er door een overheidsorgaan een toelating afgegeven voor een gewasbeschermingsmiddel, waarbij de effecten zorgvuldig zijn beoordeeld. Anderzijds komt dan diezelfde overheid en die legt daar andere spelregels naast. Waardoor je wel markttoegang hebt, maar niemand het middel vervolgens mag gebruiken. Dat klopt niet en dát hebben we aan de kaak willen stellen. Je ziet ook dat gewasbeschermingsmiddelen enorm aan het verbeteren zijn. Door het verbod werd die ontwikkeling en innovatie teniet gedaan. Verder zag je dat het verbod ook nog een hele rits uitzonderingen kende. Op invasieve exoten, vliegvelden, petrochemische industrie, voor de spoorwegen en militaire terreinen. Hieruit blijkt al dat het teruggrijpen naar gewasbeschermingsmiddelen soms de beste en veiligste oplossing is. Onkruidbranden geeft CO2 en risico's voor brand. Borstelen geeft fijnstof. Dan is het wat eenzijdig dat gewasbeschermingsmiddelen slecht zijn en mechanische onkruidbestrijding goed. Ottenheim vervolgt: 'Verder vragen wij ons wel eens af, moet dit verbod wel landelijk worden geregeld? Kun je dit niet veel beter aan gemeenten overlaten. Zij zijn immers degene die het moeten uitvoeren en betalen.'

Reactie staatssecretaris

Staatssecretaris Stientje van Veldhoven heeft te kennen gegeven het arrest nader te gaan bestuderen: 'We willen het gebruik van schadelijke gewasbeschermingsmiddelen buiten de landbouw beperken om onze gezondheid en

4 min. leestijd

‘Het ministerie zal vanaf januari weer om de tafel gaan om te broeden op een nieuwe grondslag’

het milieu te beschermen.' Voor directeur Douwe Snoek van hoveniersbedrijf Snoek Puur Groen voelt de uitspraak als teruggaan in de tijd. 'Erg vreemde actie dit. Als dit een actie is geweest om het ontwikkelen van biologische middelen weer mogelijk te maken dan snap ik het. Maar als we nu chemische middelen weer toestaan, en erger nog, als we die ook weer gaan gebruiken. Dan gaan we echt terug in de tijd.'

Algemeen directeur Erik Punt van De Eijk Groep hoopt niet dat de rechterlijke uitspraak gaat leiden tot grootschalig gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in de openbare ruimte. Maar in sommige, heel specifieke gevallen kan het uitkomst bieden. 'Geen gebruik, tenzij', zegt hij. Bovendien zijn er genoeg alternatieven om onkruid te bestrijden, ook al zijn die misschien niet zo goedkoop als bestrijdingsmiddelen of altijd even effectief.'

We vragen Bart van Kollenburg van Vos Capelle of er inmiddels al meer vraag is naar gewas-

beschermingsmiddelen. Van Kollenburg: 'Wij zien zeker geen verschil in omzet van gewasbeschermingsmiddelen nu het verbod van tafel is. Het is sowieso nu niet de tijd om deze producten toe te passen, maar los daarvan verwacht ik echt geen enorme piek in de verkoop van gewasbeschermingsmiddelen. Wel is het fijn dat het verbod is opgeheven zodat de fabrikanten weer groene en laagrisico middelen kunnen ontwikkelen. Die vielen in de huidige wetgeving namelijk ook onder het verbod en dat remt uiteraard innovatie.'

Vier grootste hoveniersbedrijven

De vier grootste groenaannemers van Nederland besloten zich niet langer afwachtend op te stellen. Idverde NL, Krinkels, Donker Groep en Dolmans Landscaping Group hebben recent een statement naar buiten gebracht waarin ze te kennen hebben gegeven gebruik te blijven maken van chemievrije onkruidbestrijding omdat dit beter is voor milieu, mens en dier. Zij roepen hierbij andere groenbedrijven op om

hetzelfde te doen. Klaas Kiekebos, directeur markt en realisatie van Donker Groep ziet de noodzaak in dit statement omdat goed voorbeeld doet volgen. Toch ziet hij sinds de uitspraak her en der voorzichtig wel weer vraag ontstaan naar onkruidbestrijding met chemie. Kiekebos: 'Dat zijn vooral bedrijven die, bijvoorbeeld flink geraakt door de coronacrisis, op zoek zijn naar zoveel mogelijk manieren om te bezuinigen.'

Dionysios Sofronas van Aardoom hoveniers is veel actief in de particuliere sector. Sofranas merkt dat het nog altijd lastig is om klanten te overtuigen van alternatieve onkruidbestrijding. Sofranas: 'Toch zullen wij nooit terug gaan. Uit studies is misschien gebleken dat chemische bestrijding effectiever is en op bepaalde vlakken duurzamer. Maar als je het ecologisch bekijkt natuurlijk niet. Je weet niet wat de stapeling van gewasbeschermingsmiddelen doet in het milieu op de langere termijn. Daar willen wij vandaan blijven. Verder vind ik dat je als hovenier sowieso bij jezelf te rade moet gaan als je de spuit pakt uit je hoveniersbus. Weet je dan wel wat het hoveniersvak inhoudt?'

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!

Dionysios Sofronas

Bart van Kollenburg

Douwe Snoek

Bert van Loon

Erik Punt

Stientje van Veldhoven